

פְּרָשְׁתָּא, דְּלֹא אֲדַבֵּר תַּמָּן. הָיִי קְלֵלֵת חָכָם
אֲפִילוּ עַל תַּנְאִי, אֲתַקִּיִּים.

בֵּינוֹן דְּאַרְגִּישְׁנָא בֵּיהּ, קַמְנָא וְאוֹתִיבְנָא לִיהּ
בְּרִישָׁא דְפִתּוּרָא. אֲמִינָא, וְהָא לְבַתֵּר
וְאַתָּה תַּצְוֶה אֲמַר מֹשֶׁה הָאִי מְלָה. אֲמַר לִי,
אֵין מוֹקֵדָם וּמְאוּחָר בַּתּוּרָה.

שְׂאִילָנָא לִיהּ בְּמַקְרָא בְּמִשְׁנָה וּבַתּוֹסְפֵתָא
וּבַהֲגָדָה, וְהָוּה בְּקִי בְכוּלָּא. אֲמִינָא
אֲמַאי בְּקַדְמִיתָא לֹא אֲתִיבֵת לִי, כַּד בְּדִיקָנָא
בְּךָ. אֲמַר, שִׁינְתָּא אָנִיס לִי. תַּרְיִן יוֹמִין הָוּוּ
דְּלֹא דְמִיכְנָא. וְהִשְׁתָּא דְשִׁינְתָּא אֲתָא לְעִינֵי,
לֹא אֲתִיבְנָא לָךְ.

לְבַתֵּר דְּאָכַל וְשָׁתָה, פִּתַח וְאָמַר, שִׁיר הַשִּׁירִים.
שׁ רַבְרָבָא, וְהִיא תַנְיָנָא מְסוּפָּא דְאַתְוּוּי
דְּאַלְפָּא בֵּיתָא. בַּ דְּבְרָאשִׁית רַבְרָבָא, וְהִיא
תַנְיָנָא מְשִׁירוּתָא דְאַלְפָּא בֵּיתָא, מַאי טַעְמָא.
בְּגִין דְּשִׁי"ן רָזָא דְרִתִּיכָא עֵילָאָה, וְעַל דָּא אִיהִי
בַתְּלַת סְמְכִין, דְּהָא אָבָהֶן אֵינּוּן רִתִּיכָא.
וְכָל שִׁיר הַשִּׁירִים רָזָא דְרִתִּיכָא עֵילָאָה אִיהִי,
וּבְגִין כְּךָ שִׁירוּתָא דִּילִיהּ בְּשִׁי"ן. בַּ, אִיהִי בֵּיתָא
דְּעֵלְמָא, דְּעוֹבְדָא דְעֵלְמָא אִיהִי.

וְעַל דָּא אַתְוּוֹן דְּקִיִּימִין בְּשִׁירוּתָא דְסַפְרִין
אַרְבַּע אֵינּוּן. דְּהָא כְּגוֹוְנָא דְאַיִתְעַבִּידוּ,
וְכַהֲוֹא רָזָא דִּילְהוֹן, הִכִּי אַתְוּוֹן רְשִׁימִין
בְּרִישָׁא. וְאֵינּוּן אַתְוּוֹן רַבְרָבָן, דְּסַלְקוֹן עַל כָּל
שְׂאָר אַתְוּוֹן. וְהִהוּא אֵת רָזָא וְסַתְרָא דְכָל
סַפְרָא.

וְאַלִּין אֵינּוּן: א דְּדַבְרֵי הַיָּמִים. ב דְּבְרָאשִׁית.
מ דְּמִשְׁלִי. ש דְּשִׁיר הַשִּׁירִים. אַלִּין
אַרְבַּע אַתְוּוֹן בְּרִישׁ סַפְרִין, אֵינּוּן אַתְוּוֹן רַבְרָבָן.
וּמֵאֵן דִּידַע בְּהוּ, יוֹדַע רָזָא דְכָל סַפְרָא. וְהִהוּא
אֵת אוֹלִיף רָזָא דְכָל סַפְרָא.

וּמִצְוֶה שְׁשָׁם, וְנִמְחָה מְכַל
הַפְּרָשָׁה הַהִיא, שְׁלֹא נִזְכָּר שָׁם.
הָוּה אֲמַר, קְלֵלֵת חָכָם אֲפִלוּ עַל
תַּנְאִי מִתַּקִּימָת.

בֵּינוֹן שְׁהַרְגִּשְׁתִּי בּוּ, קַמְתִּי
וְהוֹשַׁבְתִּיהוּ בְּרִישׁ הַשְּׁלֶחֶן.
אֲמַרְתִּי: וְהָרִי לְאַחַר וְאַתָּה תַּצְוֶה
אֲמַר מֹשֶׁה אֵת הַדְּבָר הַזֶּה. אֲמַר
לִי: אֵין מוֹקֵדָם וּמְאוּחָר בַּתּוּרָה.
שְׂאִילָתִי אוֹתוֹ בְּמַקְרָא, בְּמִשְׁנָה
וּבַתּוֹסְפֵתָא וּבַהֲגָדָה, וְהָיָה בְּקִי
בְּכָל. אֲמַרְתִּי: לְמָה בְּרִישׁוֹנָה לֹא
הִשְׁבַּחְתָּ לִי, כְּשֶׁבְדַקְתִּי אוֹתָךְ?
אֲמַר: הַשְּׁנָה אָנִסָּה אוֹתִי. הָיִו
יוֹמִים שְׁלֹא יִשְׁנָתִי. וְכַעַת שְׁהִשְׁנָה
בְּאַה לְעִינֵי, לֹא הִשְׁבַּחְתִּי לָךְ.

אַחַר שְׂאָכַל וְשָׁתָה, פִּתַח וְאָמַר,
שִׁיר הַשִּׁירִים. שׁ גְּדוּלָּה, וְהִיא
הַשְּׁנָיָה מְסוּפָּא הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
הָאַלְפָּא בֵּיתָא. בַּ שֶׁל בְּרָאשִׁית
גְּדוּלָּה, וְהִיא הַשְּׁנָיָה מְרָאשִׁית
הָאַלְפָּא בֵּיתָא. מַה הַטַּעַם?
מִשּׁוּם שְׁשִׁי"ן סוּד הַמְרַבְּכָה
הַעֲלִיּוֹנָה, וְעַל כֵּן הִיא בְּשִׁלְשָׁה
עֲמוּדִים, שְׁהָרִי הָאֲבוֹת הֵם
מְרַבְּכָה, וְכָל שִׁיר הַשִּׁירִים סוּד
הַמְרַבְּכָה הַעֲלִיּוֹנָה הוּא, וּמִשּׁוּם
כְּךָ רִאשִׁיתוֹ בְּשִׁי"ן. בַּ הִיא בֵּית
הָעוֹלָם, שֶׁהִיא מַעֲשֵׂה הָעוֹלָם.
וְעַל זֶה הָאוֹתִיּוֹת הַקְּיָמוֹת
בְּרָאשִׁית שֶׁל הַסַּפְרִים, אַרְבַּע הֵן.
שְׁהָרִי כְּמוֹ שְׁנַעֲשׂוּ, וּבְאוֹתוֹ הַסוּד
שֶׁלְהֵם, כְּךָ הָאוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת
בְּרִישׁ. וְאוֹתֵן הָאוֹתִיּוֹת הַגְּדוּלוֹת
שְׁעוֹלוֹת עַל כָּל שְׂאָר הָאוֹתִיּוֹת.
וְאוֹתָהּ הָאוֹת הַסוּד וְהַסַּתֵּר שֶׁל
כָּל הַסַּפֵּר.

וְאַלִּין הֵם: א שֶׁל דְּבְרֵי הַיָּמִים, ב
שֶׁל בְּרָאשִׁית. מ שֶׁל מִשְׁלִי. ש שֶׁל
שִׁיר הַשִּׁירִים. אֵלוֹ אַרְבַּע
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּרִישׁ הַסַּפְרִים, הֵן
אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת. וּמִי שְׁמַפִּיר
אוֹתֵן, יוֹדַע אֵת הַסוּד שֶׁל כָּל
הַסַּפֵּר, וְהָאוֹת הַהִיא מְלַמֶּדֶת אֵת הַסוּד שֶׁל כָּל הַסַּפֵּר.

א התקון שלו, הדיוקן והסתר של אדם בשני גונים. הראש שלמעלה הוא נקדה ראשונה ששולטת על הכל, בחקיקה שהתעטר להתפשט תחתיו. וא"ו שהוא הסוד הדיוקן של אדם, הוא ובת זוגו דלת שלמטה, שנאחזת מצדו. וזוהי השלמות של אדם.

בגן אחר, באמצע הדיוקן של אדם. ונאחזה בו משני צדדים, כמו שהזרועות מצד זה ומצד זה. וזו א, הדיוקן והסוד שלו, אדם הוא. ועל כן רשומה אל"ף בראש הספר של דברי הימים, שהרי לא בא אותו ספר אלא להשלים אדם בסתרו ודרגתו, באותם תולדותיו, להיות הכל אדם שלם אחד.

ב היא הבית של כל העולם, מקיפה לשלשה צדדים, מעלה ומטה, וכל המעשים כלולים בתוכה, סוכבת שלשה צדדים של כל העולם, ונשאר צד של צפון שלא נבנה, שהוא המדור הרע, ששם שורה הרע של כל העולם, כמו שנאמר (ירמיה א)

מעפון תפתח הרעה. ועל זה ב', היא הבית והבגן של כל העולם, היא בראש התורה ושם גדול, להראות על כל הספר.

והספר הזה כמו מעשה בראשית נעשה, בסוד של השם של ארבעים ושנים, כלול במעשה בראשית. ועל זה סוד הספר בראש ב. סיום הספר ס. בסוד של ארבעים ושנים אותיות התעלה.

מ' פתוחה, סוד הנקבה השלמה, אשת חיל מתעטרת בעטרתיה. ועל זה כל ספר משלי אינו אלא תשבחת של אשת חיל הזאת, לשמךך מאשה רעה, ולהתקרב

א תיקונא דיליה, דיוקנא וסתרא דאדם בתרין גוונים. רישא דלעילא, איהו נקודה קדמאה דשלטא על פלא, בגליפו, דאתעטר לאתפשטא תחותיה. וא"ו דאיהו רזא ודיוקנא דאדם. הוא, ובת זוגיה דל"ת דלתתא, דאתאחדת מסטרוי. ודא איהו שלימו דאדם. בגוונא אחרא, באמצעיתא דיוקנא דאדם, ואתאחידא ביה מתרין סטרין, בגוונא דדרועין, מסטרא דא ומסטרא דא. ודא א, דיוקנא ורזא דיליה, אדם איהו. ועל דא רשימא אל"ף, בריש ספרא דדברי הימים, דהא לא אתא ההוא ספרא אלא לאשלמא אדם בסתרוי ודרגוי, באינון תולדין דיליה, למיהוי פולא חד אדם שלימ.

ב איהי ביתא דכל עלמא, מסחרא לתלת סטרין, עילא ותתא וכל עובדין פלילין בגווה, סחרא תלת סטרין דכל עלמא, ואשתאר סטרא דצפון דלא אתבני, דאיהו מדורא בישא, דתמן שרת רעה דכל עלמא. פמה דאת אמר, (ירמיה א יד) מצפון תפתח הרעה. ועל דא, ב' איהי ביתא ובניינא דכל עלמא, איהי בריש אורייתא, רברבא רשימא, לאחזאה על כל ספרא.

וספרא דא בעובדא דבראשית, אתעביד, ברזא דשמא דארבעין ותריין, כליל בעובדא דבראשית. ועל דא רזא דספרא ברישא ב. סיומא דספרא ס. ברזא דארבעין ותריין אתוון אסתלק.

מ' פתיחא, רזא דנוקבא שלימתא, אשת חיל מתעטרא בעטרהא. ועל דא, כל ספרא דמשלי, לאו איהי אלא תושבחתא דהאי אשת חיל, ולמיתב דעתא דבני נשא, לאסתמרא ולהשיב דעת בני האדם להשמר מאשה רעה, כמו שנאמר,

לְאִשֶּׁת חַיִּל הִזּוּ בַעֲבוּדָה עֲלִיּוֹנָה.
וְעַל זֶה מ' גְּדוּלָה בְּרֹאשׁ הַסֵּפֶר,
הוֹלֶכֶת עַל אוֹתוֹ הַסּוּד.

ש, זוּ מִתְיַחֵדֶת בְּסוּד הַמְרַכְבֶּה
הָעֲלִיּוֹנָה. שֶׁהָאֲבוֹת הֵם מְרַכְבֶּה
עֲלִיּוֹנָה. וְאֲבֵרָהֶם וַיִּצְחַק אַחֲזוּזִים
זֶה בְּזֶה וּכְלוּלִים זֶה בְּזֶה. וַיִּעַקֵּב
נִכְנַס בְּאִמְצָעוֹ, וּמִסְכִּים עִם שְׁנֵי
הַצְּדָדִים. וְעַל זֶה מִתְיַחֵדִים כָּלֶם,
בְּסוּד הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

מִשּׁוּם כִּף הַתְּשַׁבַּחַת הִזּוּ הִיא
בְּסוּד הַמְרַכְבֶּה הָעֲלִיּוֹנָה,
שֶׁמִּתְיַחֵדֶת בְּמֶלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם כְּלוֹ
שְׁלוֹ, וּמִשּׁוּם כִּף הִיא גְּדוּלָה.
וּמִשּׁוּם כִּף מִתְיַחֵדֶת בְּרֹאשׁ
הַסֵּפֶר, לְהִרְאוֹת שֶׁכֹּל הַסֵּפֶר הוֹלֵךְ
עַל הַסּוּד הַזֶּה וּמִתְתַקֵּן. וְעַל זֶה
הָאוֹת הִזּוּ נִרְאִית הַשְּׁבַח שֶׁל כָּל
הַסֵּפֶר. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה קִמְתִּי
וְנִשְׁקַתִּי אוֹתוֹ, וּבִקְשָׁתִי מִמֶּנּוּ
שִׁימְחַל לִי, וּמְחַל לִי.

פְּתַח וְאָמַר, (קהלת ה) אֵל תִּתֵּן אֶת
פִּיךָ לְחֻטִּיא אֶת בְּשָׂרְךָ וְאֵל תֹּאמַר
לִפְנֵי הַמֶּלֶאךָ כִּי שִׁגְגָה הִיא לְמָה
יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל קוֹלְךָ וְחִבְל
אֶת מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. כִּמָּה יֵשׁ לְאָדָם
לְהִשְׁמַר בְּעוֹלָם הַזֶּה. הַפְּסוּק הַזֶּה
הַשִּׁיבוּ לְחֻבְרִים שְׂפָךְ צְרִיף
לְכַתֵּב: אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחֻטִּיא
אֶת נַפְשְׁךָ, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יד)
נֶפֶשׁ כִּי תִחַטָּא, וְלֹא מִצְאָנוּ פְּסוּק
שֶׁפְּתוּב בְּשֵׁר כִּי יִחַטָּא, וַיִּפָּה הוּא.
אֲרֵא כִּף הַסִּקְנוֹ, שֶׁאֲסוּר לְאָדָם
לְדַבֵּר דְּבָרֵי זְנוּת אֶפְלוּ עִם אִשְׁתּוֹ,
כְּדִי שִׁיתְקַשֶּׁה, וְיָבֵא לְהִרְהוּרִים
רָעִים אַחֲרֵיהֶם, וַיִּהְיֶה דָשׁ בְּחֻדְרוֹ,
וַיִּזְרַע חֻטִּים אַחֲרֵיהֶם.

זֶהוּ שֶׁפְּתוּב, אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ
לְחֻטִּיא אֶת בְּשָׂרְךָ. זֶהוּ בְּשֵׁר
קִדְשׁ, שֶׁפְּתוּב (בראשית יז) וְהִיָּתָה
כְּרִיתִי בְּבִשְׂרְכֶם. וְאֵל תֹּאמַר לִפְנֵי
הַמֶּלֶאךָ, הַהוֹלֵךְ לִימִינוֹ שֶׁל אָדָם,

אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחֻטִּיא אֶת בְּשָׂרְךָ.

מִאִשָּׁה רָעָה. פְּמָה דָּאֵת אָמַר, (משלי ז ה) לְשִׁמְרֶךָ
מִאִשָּׁה רָעָה, וְלֹא תִקְרָבָא לְהֵאֵי אִשָּׁת חַיִּל,
בְּפוֹלְחָנָא עֵילְאָה. וְעַל דָּא מ' רְבִרְבָא בְּרִישׁ
סְפָרָא, עַל הַהוּא רְזָא אֲזֵלָא.

ש, דָּא אִיהִי מִתְיַחֵדֶת בְּרְזָא דְרִתִּיכָא עֵילְאָה.
דְּאֲבָהֶן אֵינּוֹן רִתִּיכָא עֵילְאָה. וְאֲבָרָהֶם
וַיִּצְחַק אַחֲזִידֵן דָּא בְּדָא, וּכְלִילֵן דָּא בְּדָא. וַיִּעַקֵּב
עַל בְּאִמְצָעֵיתָא, וְאֲסָפִים לְתִרִין סְטָרִין. וְעַל
דָּא מִתְיַחֵדֶת פּוֹלְהוּ, בְּרְזָא דְעֵלְמָא עֵילְאָה.

וּבְגִין כִּף, תּוֹשְׁבַחְתָּא דָּא, בְּרְזָא דְרִתִּיכָא עֵילְאָה
אִיהִי, דְּאִתְיַחֵדֶת בְּמֶלֶךְא דְשִׁלְמָא כּוֹלָא
דִּילִיָּה, וּבְגִין כִּף אִיהִי רְבִרְבָא. וּבְגִין כִּף
אִתְיַחֵדֶת בְּרִישׁ סְפָרָא, לְאִחְזָאָה, דְּכָל סְפָרָא
עַל רְזָא דָּא אֲזֵלָא וְאִתְתַקֵּן. וְעַל דָּא, אֶת דָּא
אִתְחִזִּיאֵת שְׁבַחָא דְכָל סְפָרָא. בְּהִיא שְׁעֵתָא
קִמְנָא וְנִשְׁיָקְנָא לִיָּה, וְתִבְעֵנָא מִנִּיהִ דִּימְחוּל
לִי, וּמְחַל לִי.

פְּתַח וְאָמַר, (קהלת ה ה) אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחֻטִּיא
אֶת בְּשָׂרְךָ וְאֵל תֹּאמַר לִפְנֵי הַמֶּלֶאךָ כִּי
שִׁגְגָה הִיא לְמָה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל קוֹלְךָ וְחִבְל
אֶת מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ. כִּמָּה אִית לִיָּה לְבַר נֶשׁ
לְאִסְתְּמָרָא בְּהֵאֵי עֵלְמָא. הֵאֵי קָרָא אֲתִיבוּן
לְחֻבְרִיָּיא, דְּהִכִּי אֲצִטְרִיף לְמִיכְתָּב, אֵל תִּתֵּן
אֶת פִּיךָ לְחֻטִּיא אֶת נַפְשְׁךָ, פְּמָה דָּאֵת אָמַר,
(ויקרא ד ב) נֶפֶשׁ כִּי תִחַטָּא, וְלֹא אֲשַׁבְּחֵן קָרָא
דְּכֻתִּיב וּבְשֵׁר כִּי יִחַטָּא, וַיִּרְאוֹת הוּא.

אֲרֵא הִכִּי מִסְקָנָא, דְּאֲסוּר לִיָּה לְבַר נֶשׁ
לְמַשְׁתַּעֲי מְלִי דְזְנוּתָא אֶפִּילוּ בְּאִיתְתִּיָּה,
בְּגִין דִּיתְקַשִּׁי, וַיִּיתִי לְהִרְהוּרִין בִּישִׁין אַחֲרִנִּין,
וַיִּהֵא דָשׁ בְּאִדְרִיָּה, וַיִּזְרַע חֻטִּין אַחֲרִנִּין.

הִרְאָ הוּא דְכֻתִּיב, אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחֻטִּיא אֶת
בְּשָׂרְךָ. דָּא בְּשֵׁר קִדְשׁ דְּכֻתִּיב וְהִיָּתָה

כְּרִיתִי בְּבִשְׂרְכֶם. וְאֵל תֹּאמַר לִפְנֵי הַמֶּלֶאךָ, הַהוֹלֵךְ לִימִינוֹ שֶׁל אָדָם,